

[Boligministeren.]

Vi må her konstatere, at kommunerne savner en adgang til i tilstrækkelig grad at øve indflydelse på, at der faktisk er det ønskede antal byggegrunde, der er byggeomnede og har adgang til bygoder.

Lovforslaget om ekspropriation af jord til boligformål vil give kommunerne en udvidet og tiltrængt adgang til i første omgang at erhverve egnet råjord og i næste omgang som led i en nærmere planlægning af arealanvendelsen at få arealerne byggeomnede og forsynet med bygoder. Ved at skabe mulighed for en sådan planlagt indsats fra kommunernes side vil der også kunne ske en koordinering af forsyningen med bygoder inden for de økonomiske muligheder, kommunerne har. Indsatsen kan samles om bestemte områder, og man kan gennemføre en modning af et større område, før man fra kommunens side tager hul på det næste.

Ændringen i loven om bygge- og boligfonden står i sammenhæng hermed. Ved ændringen tilstræber man at give kommunerne øgede muligheder for at sætte ind med byggeomnede og jord erhvervelser.

Ved en samlet indsats, hvor man ved lovforslaget om ekspropriation til boligformål medvirker til at give kommunerne rådighed over jorden, der skal bebygges, styrker man planlægningen og en økonomisering med de midler, der er til rådighed for byekspansion.

De beløb, der i første omfang kan lånes af bygge- og boligfonden, vil næppe dække hele behovet hos kommunerne. Men det er dog en begyndelse, og de to lovforslag repræsenterer en afgørende fase på vejen til en aktiv jordpolitik.

Adskillige kommuner har i adskillige år drevet en aktiv jordpolitik, og en sådan politik vil på lang sigt kunne påvirke grundpriserne i gunstig retning.

Regeringen har fundet, at den foreslåede ekspropriationslov derfor repræsenterer en konsekvent videreførelse af en fremgangsmåde, der med held har været anvendt mange steder i landet. Men erfarne kommunalfolk må ønske, at man ikke ved gennemførelsen af en aktiv jordpolitik strandede på vanskeligheder i den indledende fase, nemlig erhvervelsen af råjord. Det er derfor, regeringen kommer med tilbuddet om ekspropriationsloven.

Andre sider af jordlovsspørgsmålet, f. eks.

inddragelsen af de samfundsskabte værdier, er selvsagt også af stor betydning. Man har imidlertid her adskillige bestemmelser, frigørelsesafgift, særlig indkomstskat m. v. Det er imidlertid åbenbart, at rådigheden over jorden er et udgangspunkt for en langsigtet løsning.

Jeg skal derfor anbefale de to lovforslag til velvillig behandling i tinget.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om boligbyggeri. (Lån vedr. driftsunderskud, garanti for tilbagebetaling af beboerindskud m. v.).*

Jeg tillader mig at henvise til bemærkningerne til lovforslaget og til de enkelte bestemmelser, men vil gerne knytte nogle supplerende bemærkninger til to af de foreslåede ændringer.

Den ene ændring går ud på en udvidelse af udlånsadgangen for Boligselskabernes Landsbyggefond, således at fonden får mulighed for at støtte det almennyttige nybyggeri, der har fået økonomiske vanskeligheder som følge af manglende udlejning.

Dette forslag må ses som et led i bestræbelserne for at lette de vanskeligheder, det almennyttige byggeri er blevet udsat for som følge af svigtende udlejning i visse områder. Ordningen belaster ikke statskassen. De midler, der anvendes af fonden til de lån, der foreslås åbnet adgang til, kan ikke tages af de midler, der efter loven er reserveret til prioritetslån i nyt almennyttigt byggeri. Midlerne skal tages af de fondsmidler, som ikke er reserveret til det nævnte formål, dvs. midler, der hidrører fra f. eks. renteindtægter eller den såkaldte merleje i lejligheder, der er opført med statstilskud til mindstbemidlede. Når beboerne i disse lejligheder ophører med at opfylde de økonomiske betingelser for at bo til nedsat leje, afkræves der dem en leje svarende til, hvad lejen skulle være uden tilskud, og denne merleje skal efter boligbyggerilovens § 17, stk. 2, indbetales til landsbyggefonden.

Den anden ændring går ud på, at staten ved almennyttigt byggeri påtager sig garanti for tilbagebetaling af beboerindskud, som ikke måtte blive dækket ved en eventuel likvidation. Denne garantiordning foreslås dog begrænset til det byggeri, der er finansieret med statsgaranterede lån, og ordnin-